

Gremo na pivo?

Kolikokrat ste že izrekli zgornje povabilo? In kolikokrat ste na koncu pili kavo, sok ali pa celo kaj močnejšega? Povabilo na pivo nikoli ni samo povabilo na pivo, ampak je v prvi vrsti povabilo k druženju. Tako kot si v gledališče ne gremo ogledati samo zgodbe na odru, pač pa v njem iščemo doživetja. Doživetja, na katerih srečamo stare prijatelje, spoznamo nove, pod vprašaj postavimo lastna prepričanja o svetu v katerem živimo in morda odpremo vrata novemu, drugačnemu, nenadejanemu. Tako gledališče kot pivo imata moč, da med seboj povežeta ljudi, združita nezdružljivo. Kako lahko sicer pojasnimo, da se sredi Maribora na odprtju Festivala Borštnikovo srečanje srečata Slovenka in Anglež, ki se tik pred pričetkom predstave začneta pogovarjati o ... pivu. Slovensko gledališče se že nekaj let uspešno (tudi zahvaljujoč Borštniku) odpira tujini. In tudi zgoraj omenjeni Anglež je v Maribor prišel z namenom, da se seznani z našo gledališko produkcijo ter najde predstave, ki jih želi predstaviti londonskemu občinstvu. Skladno s podobo, ki jo imamo o Angležih, bi dogajanje rad pospremil z degustacijo slovenskih piv. Stereotipi so hecna stvar. Po eni strani nam pomagajo pri soočanju z Drugim, po drugi pa nam onemogočajo, da bi drugega spoznali v vsej njegovi polnosti. Letos so nas obiskali Poljaki, ki so se nam med drugim predstavili tudi s *Praznikom mrtvih*, poetično dramo velikana poljske književnosti Adama Mickiewicza. Na vходу v dvorano so nas »namesto« svetlolasih, belopolnih Poljakov pozdravili temnopolti nastopajoči. Tudi to je Poljska, tudi to je Slovenija, tudi to je Evropa. Pretekli vikend so v nekem drugem svetu, zunaj zidov gledališča, v Slovenijo ponovno prišle večje skupine beguncev z Bližnjega Vzhoda. Vrata se odpirajo, Evropa se spreminja. Morda pa tudi ne, nenazadnje, kjerkoli smo, vedno gremo z veseljem s sosedom na pivo, pa čeprav se potem v kozarcu znajde sok. P.S.: V petek, 23. 10. pa gremo v Salon uporabnih umetnosti na Ignacija!

Gordana Lacić

FOTO: PETER UHAN

20. 10. 2015 | 20.00 | Stara dvorana

Tekmovalni program + Showcase

Franz Kafka

Grad

SNL Drama Ljubljana

Izvirni naslov romana DAS SCHLOSS. Izvirni naslov dramatizacije DVORAC.

Premiera 14. 2. 2015. Predstava traja 2 uri 50 minut in ima en odmor.

Franz Kafka je gotovo eden najodmevnejših literarnih ustvarjalcev 20. stoletja. Njegova dela s svojo nadčasno aktualnostjo odpirajo vprašanja, ki vznemirjajo mnoge in ostajajo aktualen del kulture vsakdanjega življenja. Sedaj že dobrih devet desetletij nazaj, je nastal *Grad*. Tokrat se je na pot avtorske interpretacije omenjenega romana podal režiser Janusz Kica z avtorjem dramatizacije Goranom Ferčcem. Gradu tukaj morda res ni, so pa vaščani, birokracija, (navidezna) hierarhija in posameznik. K., ujet v različne mehanizme nasilja in oblasti, meščani, ki si želijo ustvariti grad, instanco, ki bi bila nad njimi in brez katere njihova življenja nimajo smisla. Gre za pomembno kreacijo uma, ki hrepeni po tistem nekaj, s čimer bi lahko upravičili svojo eksistenco in našli tako dolgo iskan smisel zanj. Tako kot Kafka pred bralcem razprostrta nedoumljiv, nadvse skrivnosten svet vasi pod gradom, tako tudi Janusz Kica gledalce posrka v nekakšno drugo realnost, v kateri so tla pred spoznanji izjemno lomljiva. Zemljemerca K-ja to ne ustavi.

»Za zdaj ne vem o gradu nič drugega kakor to, da znajo tam najti pravega zemljemerca.« Franz Kafka

Tamara Zaner

Torek, 20. oktober 2015 | 1

20. 10. 2015	20.00 Stara dvorana	Tekmovalni program + Showcase	20. 10. 2015	18.30 Mali oder	Spremljevalni program
--------------	-----------------------	-------------------------------	--------------	-------------------	-----------------------

Grad

REŽISER Janusz Kica • AVTOR

DRAMATIZACIJE Goran Ferčec •

PREVAJALKA DRAMATIZACIJE Višnja Fičor •

DRAMATURGINJA Mojca Kranjc • SCENOGRAFA

Numen + Ivana Jonke •

KOSTUMOGRAFGA Bjanka Adžić Ursulov •

SKLADATELJ Kyrre Kvam • LEKTOR Arko •

OBLIKOVALEC SVETLOBE Aljaž Zaletel

IGRAJO

K. Branko Šturbej • KRČMAR, KRČMAR

2 Matija Rozman • SCHWARZER,

GALATER, GLAS IZ SLUŠALKE,

OBČINSKI PREDSTOJNIK, MOMUS,

ERLANGER Branko Jordan • UČITELJ, BARNABAS

Saša Tabaković • DEKLE PRI LASEMANNU,

GISA Petra Govc • GOSPA LASEMANN, MATI,

MIZZI Katja Levstik • KOČIJAŠ Gorazd Logar •

ARTUR Nik Škrlec AGRFT • JEREMIAS

Rok Kravanja k. g. • PEPI, SOBARICA/

NATAKARICA Vanja Plut • PEPINA PRIJATELJICA,

HANS BRUNSWICK Sabina Kogovšek • AMALIA,

BARNABASOVA SESTRA Iva Babić • OLGA,

BARNABASOVA SESTRA Barbara Cerar •

STROJAR LASEMANN, BARNABASOV OČE,

BÜRGELE Zvone Hribar • FRIEDA Polona Juh •

KRČMARICA Zvezdana Mlakar

f50

20. 10. 2015	17.00 Prvi oder Prve gimnazije	AGRFT
--------------	----------------------------------	-------

Instant drama/ predstava

Delavnica dramskega pisanja na Prvi gimnaziji Maribor v sodelovanju z AGRFT UL

Na FBS bomo v sodelovanju s Prvo gimnazijo Maribor in AGRFT Univerze v Ljubljani organizirali posebno delavnico dramskega pisanja. Ideja dogodka je, da dijaki Prve gimnazije pod mentorstvom izr. prof. mag. Žanine Mirčevske v enem dnevu napišejo kratka dramska besedila, ki jih študenti AGRFT nato uprizorijo in odigrajo pred publiko. Tokrat bodo dijaki najprej poiskali zgodbo ali navdih na terenu oz. v realnem življenju, po motivih teh zgodb iz realnosti pa bodo nato napisali kratka dramska besedila. Morda bodo nastale dokumentarne drame ali pa klasične dramske strukture, spisane po resničnih dogodkih. Eksperimentalna dramska delavnica predstavlja kratek seminar dramskega pisanja in ima namen spodbujati kreativnost mladih ustvarjalcev ter obenem predstaviti moč njihove kreativnosti.

Knjige na FBS

Včeraj se je v Vetrinjskem dvoru zgodil prvi knjižni termin – Knjige na FBS, kjer so se predstavile novoizdane edicije Založbe Maska. Amelia Kraigher, urednica založbe, je predstavila revijo Maska, izpeljana je bila mini-Skype-konferenca z Janezom Janšo (urednikom knjige *Life II [in Progress]*), Lazar Džamić pa je v videu spregovoril nekaj besed o Alanu Fordu (*Cvetličarna v hiši cvetja: Kako smo posvojili in živeli Alana Forda*), ki še zmeraj velja za jugoslovanski fenomen. Zgodbe Alana Forda, člana TNT, so namreč burkaške, farsične in nadrealistične ter izhajajo (le kdo bi pomislil) – kot zapiše Džamić – iz *commedie dell'arte*, poleg tega pa se odlično berejo. Cvetličarna je na newyorški peti aveniji. Ustanovitelj je Številka 1, prastari bradati paraplegik z močnimi znanstvi v newyorški družbi. Pripoveduje dolgočasne zgodbe iz svojega življenja, v njih pa dokazuje, da se je vmešaval v ključne dogodke svetovne zgodovine od trojanske vojne naprej. Disfunkcionalno

Simona Semenič

drugič

KD Integrali, Mesto žensk

Premiera 12. 10. 2014, Klub Gromka – AKC Metelkova, Ljubljana

Predstava traja približno 50 minut in nima odmora.

REŽISERKA IN IZVAJALKA Simona Semenič • AVTORICA KONCEPTA IN VIZUALNE

PODOBE Barbara Kapelj Osredkar • OBLIKOVALEC SVETLOBE Andrej Petrovčič • DRAMATURŠKA

IN ČUSTVENA PODPORA Barbara Kapelj Osredkar, Simona Hamer, Rok Vevar

Drugič je nadaljevanje prve monodrame *Jaz, žrtev* iz leta 2007, ki jo je napisala dramatičarka, dramaturginja in avtorica gledaliških performansov Simone Semenič. Njene drame na zanimiv in vznemirljiv način raziskujejo odnos med tekstom, realnostjo in gledalci. V predstavi *drugič* z unikatnim načinom vključevanja publike v dogajanje, deli svoje izkušnje preteklih sedmih let. Začne tam, kjer je končala z drugo in tako nadaljuje svoje podoživljanje preteklosti. Predstava je zgrajena na temeljih participatornega gledališča. V bistvu je Simona zgolj kip sredi odra, ki pooseblja tekst na papirju, katerega berejo gledalci v lastnem tempu, na svoj način. Avtorica opisuje svoje spopadanje s poslabšanjem epilepsije, drugimi tegobami in zdravstvenim sistemom. V tekstu se postavi v vlogo žrtve, medtem ko se na odru kaže kot zmagovalka.

»Simona Semenič se pred nami izbrisiuje in hkrati postaja, v stalni igri potrjevanja in zanikanja ((o)sebe, življenja in teatra), v vpraševanju, katera je »bolj resnična«, v iskreni pripovedi o sebi in paradoksnosti alternativnih verzij življenja.« Nika Arhar, Delo

Deja Bečaj

FOTO: NADA ŽGANK

skupinico tajnih agentov sestavljajo tipske figure: naivni Alan Ford, cinični Bob Rock, propadli plemič Sir Oliver, nekdanji nemški pilot in izumitelj Grunf, leni Debeli Šef in hipohonder Jeremija. Številka 1 vodi s trdo roko, po opravljeni nalogi pa razdeli le drobtinice. Spopadajo se s številnimi nasprotniki, ki imajo čudežne sposobnosti. Strip Alan Ford je obnorel generacije mladih iz republik nekdanje Jugoslavije. Skupina TNT odslikava disfunkcionalno družino iz Srbije, BiH, Hrvaške, kjer prevladuje tipična balkanska mentaliteta: med njimi so stalne napetosti. Je pa tudi ljubezen. Alan Ford je alternativa uradni televiziji; hkrati pa izvira iz popolnoma improvizacijsko-gledališkega sveta. Bere se kot vodnik skozi življenje: male zmage, s katerimi se izogibamo velikim izgubam.

Petra Dremelj

Intervju - Razbiti vrč

Pogovor s Svetlano Paroški, PR -
Jugoslovensko dramsko pozorište (Srbija)

Od vseh letošnjih tujih predstav, smo največ hrabrosti in predvsem pravočasno kupljene karte potrebovali za obisk komedije *Razbiti vrč* v izvedbi beograjskega JDP-ja. Pred zaprtimi vrati smo ostali tudi tisti, ki smo želeli v biltenu poročati o vtisih. Na srečo obstajajo ljudje, katerih delo se zaključi v trenutku, ko začne predstava teči. Na rdeči preprogi teatra smo prestregli Svetlano Paroški, ki v Jugoslovenskem dramskem pozorišču skrbi za odnose z javnostmi.

Danijela: *Mnogo užaloščenih nas je danes ostalo pred vrati Tribune na Velikem odru. Vaša predstava je razprodana. Vas to preseneča?*

Svetlana: Niti ne, saj smo na področjih bivše Jugoslavije vselej dobro sprejeti. Recimo v Zagrebu so naše predstave razprodane že za celo leto vnaprej.

Danijela: *Mislite, da temu botruje odločitev za komedijo? Zdi se, da so ljudje do komedij manj kritični in jih nekako bolje sprejemajo.*

Svetlana: Nasprotno. JDP sicer velja za precej resnobno gledališče. Šušlja se, da se je scenarij za *Razbiti vrč* že več let valjal po predalu pisalne mize Gorčina Stojanovića (op. a. umetniški direktor JDP-ja), saj se ga nihče ni upal lotiti. Ne gre namreč zgolj za klasično situacijsko komedijo; gre za tekst, ki ga je precej težko uprizoriti.

Danijela: *In potem se zgodi Igor Vuk Torbica. Kako je prišlo do tega sodelovanja?*

Svetlana: Kot kaže, je režiser Torbica ravno prav mlad, željan izzivov in neverjetno talentiran. Našo pozornost je pritegnil še kot študent tretjega letnika Fakultete za dramske umetnosti v Beogradu, ko je na oder postavil Nušičevega *Pokojnika* in opozoril nase s povsem svežim in svojstvenim pristopom k režiranju. Pogumno je rekel DA tekstu, ki so se ga doslej vztrajno branili. Svoje delo je seveda odlično opravil.

Danijela: *Danes, ko bomo to brali, boste vi že nazaj na poti v Beograd. Ste se uspeli naužiti Maribora?*

Svetlana: Ko smo prišli, je zelo kmalu padel mrak. Naslednji dan je padal dež. Nekako priložnosti za ogled mesta ni bilo. Izgleda, da smo obsojeni na teater (smeh).

Danijela: *Če že teatralna, pa pot nazaj vsaj naj ne bo dramatična. Hvala vam za ta pogovor. Srečno!*

Danijela Sekej

Refleksije

Gospa Bovary

Emma Bovary, eden najlepših in hkrati najkompleksnejših ter, kot ugotavljam, tudi eden izmed najbolj nepriljubljenih likov svetovne književnosti, je še danes predmet mnogih razprav, predelav in interpretacij. Najbolj splošno veljavna je trivialna, psihološko popolnoma nedodelana miselnost, da je Emma Bovary malomeščansko, z dolgočasno, z ničimer zadovoljno bitje, ki ji predvsem moška populacija rada prida še lastnosti, kot so nezvestoba iz objestnosti, nespoštovanje do moža in razvajenost. Uprizoritev SNG Nova Gorica se teme loti s preciznostjo, premišljenostjo in subtilnostjo človeka, ki občuti globlje stiske sočloveka. Njihova Gospa Bovary ni več ženska, do katere ni moč občutiti sočutja, marveč je predvsem zgodba o hrepenenju – brezmejnem hrepenenju, katerega duh preveva celoten prostor in čas ter prevzame tudi publiko, ki zelo domiselno sedi na odru in obkroža prizorišče z dveh strani. Ob tem je vredno izpostaviti tudi premike iz odra v prazen avditorij, ki postavlja popolnoma nove mizanscenske mejnike in hkrati na atraktiven način dopolnjuje dogajanje ter prispeva k napetosti dogajanja. Režija Yulie Roschine v kombinaciji s priredbo dramaturga Nebojše Pop Tasića razkrije tisto bistvo, ki ga ob površni analizi Flaubertovega romana (žal) premalokrat zaznamo: Emma Bovary in vse njene moške končno dojemamo kot ranljiva bitja, potujemo v najgloblje koticke njihovih strahov in tesnob, v katerih nemalokrat zalotimo tudi senco samih sebe. Predstava je očističujoča, najprimernejši pridevnik zanjo pa je preprosto: "lepa".

Kaja Novosel

Jaz ali kdo drug - Po koncu moraliziranja, ostane problem

Maja Pelević se v *Jaz ali kdo drug* ukvarja z nekaj let nazaj aktualnim sindromom Natasche Kampusch. V njenem besedilu sicer ne gre za incest, gre pa za zlorabo in dolgoletno ujetništvo mladoletne osebe in njeno vrnitev na svobodo; posledice kot odsotnost normalne socializacije in čustvovanja so v teh dveh primerih slične. Deklico dobro situiranih staršev – Njo skozi različna obdobja predstave in otrokovega razvoja – ugrabitev – njen prvi rojstni dan – odraščanje – srhljivo točno upodobi Sara Gorše. Tudi odnos z njenim ugrabiteljem in razvoj ljubezni do jetnika – Njega, igra ga Gregor Prah, je docela logičen in pričakovan, hkrati pa nenavadno čustven. Preprosto nismo navajeni, da odnose zlorabe vidimo kot čustvene. On je ves čas predstavljen kot človek, moten človek, mi vemo, da dela narobe, ampak njegova vizura ljubezni je v uprizoritvi docela legitimna. Kar nas pretrese je dejstvo, da se z njim lahko identificiramo – težko je napisati, kaj šele izgovoriti dejstvo, da smo se ravnokar identificirali s pedofilom, slednje je možno zato, ker nam režiser Tin Grabnar ni ponudil karikature izmečka, ampak človeka z navadami, željami, hrepenenji in cilji. V scenografski kocki in čudoviti osvetlitvi, kjer se vsa predstava dogaja, na nasprotnem polu kot On, živita deklinični prezaopleni Oče (Jože Drabik) in njena preskrbna Mati (Maja Sever), ki ob izgubi hčerke kot človeka in partnerja razpadeta. Ko jo dobita nazaj ne vesta, kje bi začela graditi nov svet in kako bi vanj zdajšnjo tujko vključila. Ona to ve še manj. V minimalistični režiji se izkristalizirajo prepovedana čustva, kočljive situacije in nepravilnost sveta, ki nas kar naprej obdaja, pa se z njim ukvarjamo samo v trenutku, ko se zgodi medijska prepoznavnost Natasche Kampusch in je potrebno izraziti lastno moralno obsodbo in čez čas pozabiti, da je nekje pred očmi sveta skrita nova Ona.

Nina Zupančič

Transforming Acts

V temnem prostoru pod SNG-jem, nas instalacija *Transforming Acts* popelje skozi zgodovino razvoja modernega gledališča. V temi je publika soočena s petimi platni, na katerih se izmenjujejo arhivski posnetki predstav, citatov in intervjujev s koreografi, v katerih razglablja o svojem dožemanju teatra, miselnih procesih med ustvarjanjem predstav in odnosu do mešanja umetniških zvrsti. Instalacija si bo moč ogledati vsak dan do konca festivala od 17.00 do 22.00 ure. Zasnovana je brez začetka in konca, zato bi lahko ob več obiskih vedno videli nekaj novega. Na platnih se vrtijo odseki predstav, kjer vidimo vpeljevanje igre telesnosti v gledališče. Ples je gledališče brez besed in ravno to je tako fasciniralo takratne inovatorje, da so plesne elemente začeli uvajati v svoje predstave. Igrali so se z mejami in jih širili do skrajne točke. Ples je lahko vse, gre le za percepcijo. Postal je več kot tehnika in koreografija; nastajale so predstave, ki so povedale vse zgolj z gibi, in nastajale so predstave, ki so ples uporabile kot instrument za nadgradnjo ideje. Človek ima to sposobnost, da se lahko izraža na več načinov. Zakaj se ne bi igrali naprej in iskali nove?

Mene je zanimal ples – način kako uporablja časovno-prostorsko konstrukcijo in to da je abstrakten. Vedno sem si mislil: Zakaj ne more biti takšno gledališče? Ali opera?» Robert Wilson

Deja Bečaj

»Bralke« AGRFT

Včeraj so bile ob 16. uri v Vetrinjskem dvoru bralne uprizoritve desetminutnih dramskih besedil študentov 2. letnika dramaturgije in scenskih umetnosti. Dramska besedila so napisali v prvem letniku AGRFT, pri predmetu Osnove dramskega pisanja in scenaristike pod mentorstvom izr. prof. mag. Žanine Mirčevske. Vsako besedilo je obravnavalo različne teme, brali pa so jih igralci drugega in tretjega letnika UL AGRFT. *Najslajši smeh*, avtorice Taje Lesjak Šilak spregovori o vihnem sestrskem odnosu in prerekanju o lastništvu stanovanja. Pri tem ne umanjka javno ponižanje, kričanje ter celo smrtna žrtev, ki je pustila poslušalce od napetosti odprtih ust. Temu je sledilo zabavno prerekanje tople in hladne srčne arterije fanta Lana, ki je v izjemno domiselnem besedilu Kaje Novosel z naslovom *S pol srca*, zbiral pogum za pristop k ljubkemu dekletu. Manjkalo pa ni niti morskih prigod, za kar je poskrbel tekst Jakoba Ribiča, *Na odprto!* Besedilo govori o odnosu med na smrt bolnim očetom pomorščakom in njegovim sinom, ki v čolnu plujeta na odprto morje naravnost proti neurju. *Dolžnost* avtorice Mojce Podlessek pripoveduje o blodnjah zamrzujočega moškega, ujetega s svojim mrtvim bratom v razpadajočo kolibo obdano s snegom. Zadnje besedilo z naslovom *Podpišite tukaj* Katje Markič pa razvija zgodbo o kreganju ženske in njene matere pred socialno delavko za skrbništvo hčerinega sina. Močna besedila so poskrbela za to, da so gledalci po koncu zadovoljno zapustili prostore Vetrinjskega dvora.

Lev Mastnak Trobentar

Kdo smo

Alja Predan, umetniška direktorica
Amelia Kraigher, selektorica
Danilo Rošker, direktor SNG Maribor

Daša Šprinčnik, izvršna producentka in PR
Špela Lešnik, producentka mednarodnega programa
Ksenija Repina Kramberger, urednica publikacij in spletnih strani, voditeljica pogovorov o knjižnih novitetah
Mojca Planšak, Gordana Lacić, Branka Nikl Klampfer, Jasmina Godec, Mojca Kolar, Kristina Koter, produkcija

Nevenka Pašek, organizatorica prodaje in oglaševanja
Darko Štandekar, tehnični vodja
Nenad Cizl, oblikovalec
Boštjan Lah in Matej Kristovič, fotografa
Saša Huzjak, spletni skrbnik
Franci Rajh, arhivar

Simona Hamer in Nejc Valenti, voditelja pogovorov o predstavah

Strokovna žirija
Zala Dobovšek, Krištof Jacek Kozak, Nina Mitrovič, Katja Perat, Mikko Roiho
Žirija za Borštnikov prstan
Janez Hočevar, Vinko Möderndorfer, Mojca Jan Zoran Metod Pevec, Alja Predan
Strokovna skupina
Aleš Novak, Tatjana Ažman, Gregor Butala, Mojca Jan Zoran, Blaž Lukan

Maribor, oktober 2015

Bilten FBS
ISSN 2385-8818
Odgovorna urednica Ksenija Repina Kramberger
Urednica Manja Gatalo

